

Myndighed har kun været hjemlet ved Bedtægt; men hidtil har man aldrig fundet Anledning til at beklage sig over, at den eksisterede. Den har i de fleste Tilfælde gavnet, kun i sjældne Tilfælde har den ført til, at Folk ere komne til at staa, og selv om det er kommet til Duel, har der som oftest kun resulteret — jeg haaber ikke at blive misforstaaet, naar jeg siger en lille nyttig Blodudgydelse, der ofte har bevirket, at Folk, der i mange Aar have gaaet og set sig gale paa hinanden, ere blevne de bedste Venner i Livet; om Duel paa Liv og Død har der aldrig været Tale. Man har aldrig antastet denne Officerskorpsets Ret til at afgjøre den Slags Vædsigheder; men finder man, at den bør bortfalde, maa man ordne Forholdet ad Lovgivningens Vej ved saaledes som i andre Lande for Hæren at indstifte en Hæsrædet. En saadan have vi ikke. Spørgsmaalet derom var paa Tale i Udvalget angaaende den militære Strafferet; men det blev da kun gjort til Gjenstand for Omtale. Vender jeg mig nu til Finantsloven, er der af de ærede Medlemmer for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), og Veile Amts 3die Valgkreds (L. Nielsen) anstillet Betragtninger over de meget betydelige Udgifter paa Finantsloven til Forsvarsvæsenet, Udgifter, som det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds vistnok med fuldstændig Ret anslog til 18 a 19 Mill. Kr., hvilket jo ser meget betydelig ud, naar man ser det i Relation til de Indtægter og Udgifter, der i det Hele ere paaregnede; selvfølgelig blive Udgifterne noget større, naar Indtægterne reduceres betydelig; thi saa kan man, som det skete igaar, komme til det Resultat, at Udgifterne til Forsvarsvæsenet ville udgjøre Halvdelen af hele Indtægten. Jeg skal ikke anfille en Beregning derover, men jeg skal kun gjøre opmærksom paa, at, vil man se nærmere paa disse Bevillinger, er man nødt til at adskille dem og se paa de ordinære for sig og de ekstraordinære for sig. Hvad nu de ordinære Bevillinger til Hæren og Flaaden angaar — jeg skal nærmest holde mig til Hæren —, skal jeg villig indrømme, at de i Aar stille sig noget højere end tidligere. Dette skal jeg ikke inlade mig paa, da det jo kan gjøres til Gjenstand for nærmere Forhandling i Finantsudvalget, paa hvilke Punkter man kan foreslaa Reduktioner; men der blev sagt i Gaar af det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds, at det Særgeligste er, at de Penge efter Sagkyndiges Mening blive bevilgede til ingen Nytte; thi Forsvarsvæsenet i det Hele duede ikke — han brugte et andet Udtryk, men jeg tillader mig at omskrive det — de Sagkyndige klagebe bestandig over Mangler ved det Bestaaende. Hvad dette angaar, skal jeg med Hensyn til det ordinære Budget gjøre opmærksom paa, at, naar vi ved tidligere Leiligheder have drøftet Spørgsmaalet om Hærens Ordning og da fremsat ikke saa Ting,

vi mente burde forandres og betegnet som Mangler ved det Bestaaende, saa have grumme mange af disse Ting angaaet Forfremmelser, Forsættelser og Tilgang til at blive Officer, der ikke i fjerneste Maade ville berøre Finantslovens Budget, ikke koste en Skilling mere eller mindre, men desuagtet staa for os som meget betydelige og væsentlige Mangler. Jeg skal kun gjøre opmærksom paa dette overfor det ærede Medlems Udtalelse. Hvad den ekstraordinære Bevilling angaar, stiller Sagen sig noget anderledes. Jeg tillod mig forrige Aar ved Finantslovens 2den Behandling at udtale, at jeg er en fuldstændig Modstander af, at Forsvarsvæsenet ordnes paa Finantslovens § 26, og jeg har endnu den samme Anskuelse. Jeg er en Modstander deraf, fordi jeg tror, at, jo mere vi ønske en rolig Udvikling, jo mere nødvendigt er det, at vi føre vor Kamp, være sig om Forsvarsforanstaltninger eller Reformer, paa de særlige Loves Omraade, og ikke føre dem over paa Finantsloven, for at der, hvad der end sker, og hvad vi end toivste om, i alt Fald kan være en Finantslov i rette Tid og paa regelmæssig Maade; men dette kan ikke opnaas, naar vi Aar for Aar maa kæmpe paa Finantsloven om Forsvarssagen, og dette er saa meget mere uheldigt, som det maa siges, at Finantsudvalget ikke sammensættes med det Hensyn for Die, at det særlig skal behandle Forsvarssagen, og at denne mindst af Alt er tjent med ved Forhandlingerne her i Salen at behandles som en Ting à part. Og hvad have vi saa opnaaet ved at gaa denne Vej? Vi have aldrig opnaaet Andet paa § 26 for Forsvarsvæsenet end Kompromis'er med alt det Utilfredsstillende, der ligger i Kompromis'er, og spørge vi, hvad er der bragt som Offer for at tilvejebringe disse, saa maa det siges, at Offeret er bragt paa Punkter, der skulle og maa og bør finde Afgjørelse paa Finantsloven. Hvor ofte have vi ikke saaledes for at faae Bevillinger til Kantjessibe eller store Kanoner offret Universitetets Stilling? I det jeg berører dette Punkt, skal jeg et Dieblit forlade mit Thema, som jeg senere skal vende tilbage til, og udtale nogle korte Bemærkninger om Universitetet. Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds fremsatte i Gaar nogle Bemærkninger derom overfor det ærede Medlem for Kjøbenhavn's 5te Valgkreds. Dertil skal jeg ikke komme tilbage; men jeg vil blot minde det ærede Medlem om, at han ved en tidligere Leilighed har udtalt, at, naar han kunde gaa med til den Maade, hvorpaa Flertallet har stillet Universitetet paa Finantsloven, var det, fordi han var fuldt overbevist om, at den Tid aldrig vilde komme, da det danske Folk vilde inlade at give de nødvendige Midler til, at dets Høistole kunde eksistere paa en Maade, der er passende. Ja, den Tro, som det ærede Medlem saaledes har, kan være meget rar; men jeg skal dog gjøre ham opmærksom paa, at har man et Gode, som man ønsker